

csön összegének meghatározása, felvételének elismerése, a fizetési határnap megállapítása. Ezek a szerződésben nem foglaltatnak, s azért az említett megállapodást sem kölcsönszerződésnek, sem a jövőben nyújtandó kölcsön iránti előzetes meg egyezésnek tekinteni nem lehet. Ezért ilyen jogalapon illeték kiszabásának sincs helye.

Az említett megállapodás a társaság tagjainak csupán arra ad jogalapot, hogy a megnevezett intézettől a kölcsön megadását külön követelhesék, s az általános tartalmánál fogva csupán okirati illeték alá esnek, de mert az okiratban foglalt egyéb jogügylet (társasági szerződés) után megtörtént az illeték kiszabása, ez az illeték külön nem jár.

Ezekre tekintettel a rendelkező rész szerint kellett határozni.

Az üzlethelyiség bérletére vonatkozó megállapodás illetékköteles akkor is, ha kereskedelmi levél formájába foglaltatott. (Közgazgatási Bíróság 10.781/1930. P. szám.) Az illetéki díjjegyzék 59. tételének 4. pontja a kereskedők által kiállított levelekre csak abban az esetben biztosít feltételes illetékmentességet, ha azok üzletük tárgyaira vonatkozó jogügyletet tartalmaznak és kifejezetten kizárja a feltételes illetékmentességből azokat a levélalakú iratokat, amelyeket a kereskedők kereskedelmük körén kívül eső tárgyak feletti okirat kiállítására használnak.

A kereskedő üzlete tárgyainak körébe csak azok az üzletek tartoznak, amelyeknek folytatását a kereskedő foglalkozás-szerűen gyakorolja és illetőleg, amelyeknek folytatására a kereskedő a céghivatalnál bejegyeztetett.

Nem lehet vitás ennél fogva, hogy a meggleletezett okirat olyan jogügyletre, t. i. a panaszos Rt. részére üzlethelyiség bérletére vonatkozik, amely az irat kiállítójának üzlete körén — t. i. kávé és egyéb cikkekkel való kereskedésen — kívül esik, minél fogva az illetékdíjjegyzék 59. tételének 4. pontja alapján feltételesen mentes kereskedelmi levélnek annál kevésbé minősülhet, mert az idézett jogszabály, kedvezményt megállapító kivételes természeténél fogva a jogszabálymagyarázat általános elvi szabályához képest, kiterjesztően nem magyarázható. Helyes a megtámadott határozatnak az a megállapítása, hogy a panaszos bérlő birtokában levő meggleletezett irat a bérbeadó ellen bizonyítékul szolgál a bérleti jogügylet létrejöttére, ami nyilvánvaló a felek által írott levelekből kitetsző megegyezésből. Ezért és mert az okiratnak illetékkiszabás céljából való bemutatására az illetékszabályok 123. §-ának c) pontja szerint a szerződő felek mindegyike kötelezve van, úgy az egyébként helyes összegben megállapított illetéket, mint a bemutatás elmulasztása miatti és a kir. pénzügyigazgatóság által mérsékelt összegben megállapított bírságot jogosnak kimondani és ehhez képest a rendelkező rész értelmében határozni kellett.